

- ДИСКУСІЯ – СПОСІБ ВІДКРИТТЯ І ФОРМУЛЮВАННЯ УЧНЯМИ ТИХ ІДЕЙ, КОТРИ ВІДОМІ УЧИТЕЛЮ І ПЕРЕДБАЧАЛИСЯ НИМ
- ХАРАКТЕРНА РИСА ДИСКУСІЇ, ЇЇ ГОЛОВНА ДИДАКТИЧНА ОЗНАКА – ПРОБЛЕМНІСТЬ
- МЕТОЮ ДИСКУСІЇ Є НЕ ДОСЯГНЕННЯ ЄДИНОЇ ПРАВИЛЬНОЇ ДУМКИ, А ДЕМОНСТРАЦІЯ РІЗНИХ ДУМОК
- ЗОЛОТЕ ПРАВИЛО ДИСКУСІЇ - КРИТИКУВАТИ МОЖНА ІДЕЮ, ДУМКУ, А НЕ НОСІЯ ІДЕЇ ЧИ АВТОРА ДУМКИ

Характерні риси дискусії як навчальної моделі

- Ознайомлення учня із тими фактами , які вже є в інших учасників
- Підтримка різних підходів до одного і того самого явища
- Співіснування різних думок та переконань
- Можливість критикувати і відкидати будь – яке із тверджень чи думок
- Стимулювання учнів до пошуку групового рішення проблеми

Етапи вирішення проблеми (індивідуальним чи груповим шляхом)

- Пошук і визначення проблеми
- Формулювання проблеми в ході групового аналізу та обговорення
- Аналіз проблеми з метою виявити пов'язані з нею факти та обставини
- Спроби знайти рішення проблеми
- Формулювання висновків

Типи дискусій (за рівнем ініціативності учасників)

- дискусія з учителем в ролі ведучого(еволюціонуюча)
- дискусія з учнем в ролі ведучого
- дискусія без ведучого(самоорганізовуюча)

Форми дискусій (основні види обговорень, що в практиці часто називають словом „дискусія”)

- ❖ „круглий стіл”- бесіда, в якій бере участь біля 5-ти учасників, які обмінюються думками між собою і класом;
- ❖ „засідання експертної групи”(„панельна дискусія”)- 4-6 учнів із наперед визначеним головуючим спочатку обговорюють проблему між собою, а потім пропонують свої узагальнення класу;
- ❖ „форум”- подібне до „засідання експертної групи”, в ході якого група вступає в обмін думками з усім класом;
- ❖ „симпозіум” – учасники виступають із повідомленнями , що ілюструють їхні точки зору, після чого відповідають на питання класу;
- ❖ „дебати” - обговорення, побудоване на наперед зафіксованих виступах-представників двох команд, що є суперниками;
- ❖ „судове засідання”- обговорення, що імітує судовий процес;
- ❖ „акваріум”.

Технологія „Акваріум”

1. Вчитель ставить проблему.
2. Ділить клас на групи.
3. Групи визначають лідера, який буде представляти їхню точку зору.
4. Групи обговорюють поставлену проблему.
5. Представники збираються в центрі, щоб висловити і відстояти позицію групи.
6. Учитель може дозволити взяти „тайм - аут” для консультацій.
7. Обговорення закінчується, коли вийшов час або коли прийшли до спільної думки.
8. Критичний розбір класом процесу обговорення.

Технологія „ЗА і ПРОТИ”

1. Вчитель ставить проблему.
2. Вивіщує плакати з двох протилежних сторін класу.
3. Учні діляться на дві групи.
4. Групи обговорюють поставлену проблему, фіксують факти.
5. Групи визначають лідера, який буде представляти їхню точку зору.
6. Виступи лідерів.
7. Виступи представників груп підтримки.
8. Критичний розбір класом (або експертною групою) процесу обговорення.

Технологія „Замкнене коло”

1. Вчитель ставить проблему.
2. Учні працюють самостійно над систематизацією і підбором фактів.
3. Діти сідають в коло і висловлюються по черзі, наводячи кожен по одному аргументу. Аргументи не повторюються. Їх можна фіксувати письмово.
4. Критичний розбір класом (або експертною групою) процесу обговорення.

Технологія „Міжгруповий діалог”

1. Вчитель ставить проблему.
2. Ділить клас на групи, пояснює, яку участь в обговоренні вони повинні взяти: ведучого, аналітика, протоколіста, спостерігача .
3. Обговорення проблеми в малих групах.
4. Виступи представників груп перед класом.
5. Продовження дискусії і підведення підсумків.

Прийоми введення в дискусію

1. Виклад проблеми, опис випадку.
2. Рольова гра.

3. Демонстрація кінофільму.
4. Демонстрація матеріалів, ілюстрацій.
5. Запрошення експертів.
6. Використання поточних новин.
7. Магнітофонні записи.
8. Інценівка.
9. Стимулюючі (журналістські)питання.

Дискусія стає ефективнішою, якщо учитель:

- дає час, щоб учні могли обдумати відповідь
- уникає невизначених, двозначних питань
- звертає увагу на кожную відповідь
- змінює хід відповіді учня – розширює думку, змінює напрямок при допомозі питань
- уточнює, пояснює, коментує відповіді учнів
- застерігає від надмірних узагальнень
- симулює учнів до поглиблення думки

Підбиття підсумків передбачає

- резюме сказаного з основної теми
- огляд поданих даних
- підсумок того, що обговорено і визначення питань. що переносяться на наступні уроки
- переформулювання, переказ усіх зроблених до даного моменту висновків
- аналіз ходу обговорення до того моменту, на якому зупинилися

Правила ведення дискусії

- виступи повинні проходити організовано, кожен з учасників може виступати тільки з дозволу головуючого, повторні виступи можуть бути тільки відкладеними, недопустимі „перепалки” між учасниками
- кожен виступ повинен бути підтверджений фактами
- в обговоренні треба дати кожному учаснику висловитися
- у ході обговорення не можна допускати образ, принизливих висловлювань, навішувати ярлики, перебивати один одного

Допоміжні техніки

1.Парафраз (переказ чужого висловлювання з кінцевим питанням).

2.Таблиця „Факти і думки”

Думки	Факти(цитати, переказ уривків тексту)

3. „Відкритий мікрофон” (дитина говорить в уявний мікрофон лише одне речення, передає „мікрофон” іншому).

4. Асоціативний ряд.

5. „Мозковий штурм”.

6. Ранжування понять.